

Stres sindrom svinja (maligna hipertermija)

Radi se o naslednom oboljenju tovljenika (80-100kg), uglavnom visokoproizvodnih rasa. Gen odgovoran za ovo oboljenje označen je kao halotan gen (anestezija halotan gasom kod stres osetljivih jedinki izaziva smrt).

Kinička slika: Nakon izlaganja velikom stresu (utovar, kastracija, premeštanje životinja), kod svinja se najpre zapaža uznemirenost, podrhtavanje mišića, ubrzano disanje, tahikardija, a potom i povećanje telesne temperature iznad 42 stepena, ukočenost mišića kao i kolaps sa iznenadnim uginućem. Usled obilnog stvaranja mlečne kiseline mišići postaju bleedi, meki i vodnjikavi. Stvara se tzv. BMV meso (bledo, meko, vodnjikavo).

Genetska osnova bolesti: bolest tj. osetljivost reguliše 6 gena.

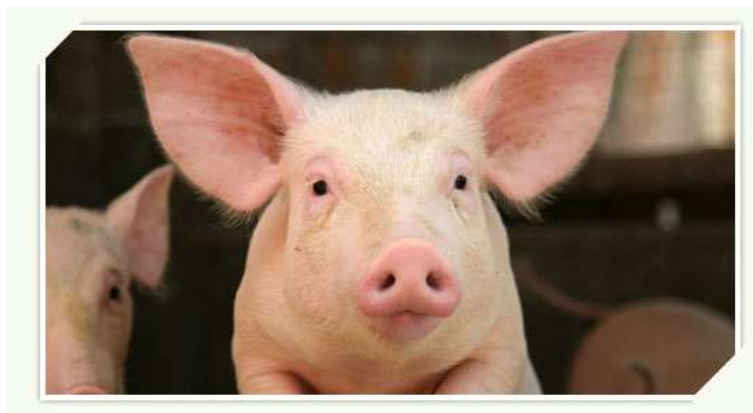
Poremećaj se prenosi recesivno, sto znači da jedinka ne mora da pokazuje simptome iako ih nosi u sebi. Homozigotne jedinke se mogu identifikovati uvođenjem u anesteziju.

Na taj način se izdvajaju stres osetljiva grla.

Stres sindrom se može javiti kod svih rasa svinja.

Iz tog razloga je izvršena i podela na:

- ✓ 1-veoma osetljive(pietren, belgijski i nemački landras) javlja se i preko 70%
- ✓ 2-srednje osetljive(švedski i holandski landras)zastupljenost 15-20%
- ✓ 3-stres rezistentne rase(jorkšir, hemšir, durok) javlja se do 5%

inberg.rs

Prevenција: stroga selekcija je jedan od načina preveniranja ovog oboljenja. Pronalaženjem homo i heterozigotnih nosilaca i njihovim isključivanjem iz reprodukcije. Mada se ovde postavlja pitanje opravdanosti smanjenja proizvodnih rezultata na uštrb smanjenja osetljivosti.

Jedan od osnovnih pravaca delovanja je u popravljanju uslova smeštaja životinja i smanjenju mogućeg delovanja stres faktora na minimum.

Oboljenje maligna hipertermija uglavnom dobija na značaju u našoj zemlji, zbog još uvek loših uslova držanja životinja.

Veoma je važna pravilna edukacija, savetovanje i usmeravanje farmera u pravcu popravke uslova smeštaja.